

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12503

Tarih : 25.06.2025

29943

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz* tarafından Anayasa'nın 98'inci TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılması konusunda gereğini arz ederim.

Salih AYDENİZ

Mardin Milletvekili

TBMM İdare Amiri

Mardin ili, Türkiye'nin önemli tarım merkezlerinden biri olmasına rağmen, son yıllarda artan girdi maliyetleri, tamamlanmayan altyapı projeleri ve sınır güvenlik politikaları nedeniyle üretimde ciddi düşüşlerle karşı karşıyadır. Özellikle Kızıltepe, Artuklu ve Derik ilçelerinde buğday, kırmızı mercimek ve mısır üretimi giderek azalmaktadır.

1975 yılında başlayan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamında sulama altyapısı Mardin Ovası'na hâlen ulaştırılamamıştır. Bu durum çiftçileri yeraltı su kaynaklarına yönlendirmekte, derin sondajlar yoluyla çıkarılan su için yüksek miktarda elektrik tüketimine neden olmaktadır. Bu kapsamda oluşan elektrik faturalarının, üreticilerin ekonomik sürdürülebilirliğini zora soktuğu, bazı bölgelerde çiftçilere ait tarım arazilerinin ödenemeyen borçlar gerekçesiyle haczedildiği ve satışa çıkarıldığı iddia edilmektedir.

Öte yandan, son yıllarda bölgede yaşanan bazı yangınlar (örneğin 2024 Haziran ayında Mazıdağı-Çınar hattında meydana gelen yangın) can kaybının yanı sıra tarım alanlarının zarar görmesine ve ekolojik çeşitliliğin tahrip olmasına neden olmuş, bazı yangınların enerji iletim hatlarından kaynaklandığı belirtilmiştir. Buna rağmen söz konusu altyapıların bakım ve denetimine dair yeterli adımlar atılıp atılmadığı kamuoyunda soru işareti yaratmaktadır.

Mardin Ovası'nda daha önce yüksek oranda yapılan mısır üretiminin, yeni "planlı tarım uygulamaları" gerekçesiyle bazı ilçelerde yasaklandığı bilgisi kamuoyuna yansımış; bu durum üreticiler açısından belirsizlik yaratmış, gelir kaybına ve borç ödeme zorluklarına yol açabileceği yönünde endişelere neden olmuştur.

Bu bağlamda;

1. GAP kapsamında Mardin Ovası'na su ulaştıracak olan sulama altyapı projeleri hangi aşamada? Bu projelerin tamamlanması için belirlenmiş bir takvim bulunmakta mıdır?
2. 2024 yılı itibarıyla Mardin ilinde yeraltı suyu kullanılarak yapılan tarımsal sulamanın toplam alan içindeki oranı nedir?
3. Mardin genelinde çiftçilere ait tarım arazilerinden, elektrik borçları gerekçesiyle haczedilen parsel sayısı ve sonrasında satış işlemi uygulanan parsel sayısı nedir?
4. DEDAŞ tarafından son iki yılda Mardin'de uygulanan elektrik kesintisi, sayaç sökümü ve tarımsal trafoların kaldırılması işlemlerinin sayısı nedir?
5. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından Mardinli üreticilere, cazibe sulama yapılamayan bölgelerdeki elektrik maliyetlerini dengelemek amacıyla sağlanan herhangi bir destekleme politikası bulunmakta mıdır?
6. 2023-2024 üretim sezonlarında Mardin'in Kızıltepe, Artuklu ve Derik ilçelerinde toplam kaç dönüm alanda mısır üretimi yapılmıştır? 2025 sezonu için bu üretim miktarlarında bir kısıtlama öngörülmekte midir?
7. Mısır üretiminin yasaklandığı belirtilen bölgeler hangileridir? Bu kararlar hangi kurum veya kurullar tarafından alınmış, hangi kriterlere göre belirlenmiştir?
8. 2024 Haziran ayında Mazıdağı ve Çınar arasında çıkan ve can kayıplarıyla sonuçlanan yangına ilişkin yürütülen idari veya cezai soruşturmalarda gelinen aşama nedir?
9. Yangının enerji iletim hatlarından kaynaklandığı yönündeki iddialar doğrultusunda enerji dağıtım şirketine yönelik herhangi bir denetim veya yaptırım uygulanmış mıdır?
10. Son iki yıl içinde Mardin'de yangın riski taşıyan enerji hatları ve trafolarla ilgili bakım, onarım veya yenileme çalışmaları yapılmış mıdır? Yapıldıysa hangi bölgeleri kapsamıştır?